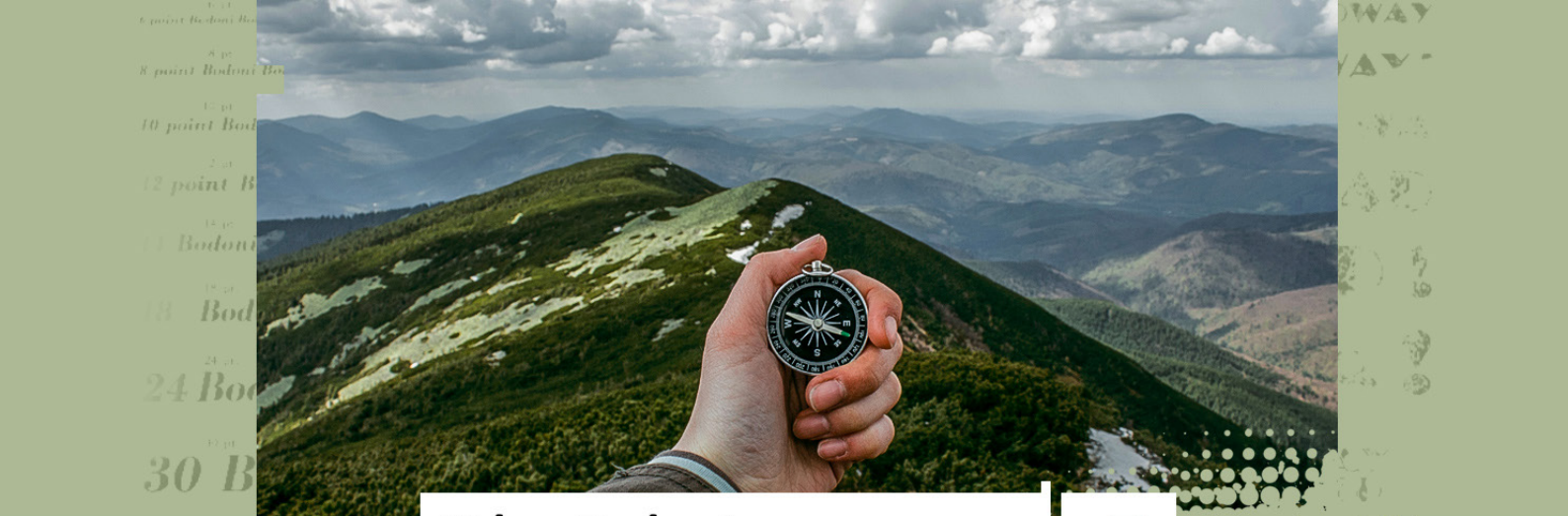

Kirken Underviser

Det aktuelle tidsskrift for kirkens pædagogik og undervisning

Tema: Troen alene

4

2017

Forord

Af Per Vibskov Nielsen, sognepræst og provst for Nørrebro Provsti, Anna Døssing Gunnertoft, religionspædagogisk konsulent i Aalborg Stift, og Hanne Høgild, teologisk medarbejder i Folkekirkens Konfirmandcenter, redaktører af dette nummer

Som afslutning på reformationsåret vil vi i dette nummer af Kirken Underviser dykke ned i troen – »troen alene« som Luther formulerede det. Det er ikke så tit, vi taler med hinanden om vores tro og tvivl. »Troen er en privat sag,« hører vi ind imellem folk sige. Men i kirken er troen en hjertesag, en sag, der handler om længsel, om at have et pejlemærke, om at have tillid, om at overgive sig. Med nogle af disse ord som pejlemærke giver vi på de følgende sider ordet til mennesker, der på forskellig vis har beskæftiget sig med tro ikke som en privat sag, men som en impuls til igangsættelse af gode samtaler, overvejelser og konkrete handlinger. Alt sammen som inspiration til kirkens undervisning.

Mange danskere vil gerne tale om tro. Det er erfaringen efter at have holdt mange foredrag om tro rundt omkring i landet på biblioteker, folkeuniversitetet og i kirker.

Af Peter Lodberg, professor MSO

»Vi mangler en forfatter til at skrive en Tænkepause om Tro. Er det ikke noget for dig?« Sådan lød ordene vist nok en fredag eftermiddag for to år siden, da jeg faldt i snak med en medarbejder på Aarhus Universitetsforlag. Forlaget havde allerede udgivet tænkepauser om håb og kærlighed, men manglede én om troen.

»Du er jo vant til at skrive tykke bøger, som ingen læser, nu skal du i stedet skrive en lille bog, som mange læser«, fortsatte medarbejderen. Og jeg må i dag give ham ret. Tænkepausen om Tro er trykt i mere end 10.000 eksemplarer, og jeg kan mærke på min mailbakke, at den bliver læst, kritiseret og kommenteret.

Den dygtige forlagsredaktør tvang mig til at lægge de teologiske begreber til side. »Du må da kunne fortælle nogle gode historier, der viser hvad tro er, og hvad den betyder«, sagde han, efter at det første udkast var blevet udsat for en sønderlemmende kritik. »Du skal begynde med det vigtigste og tænke på, at din læser skal vælge din Tænkepause i stedet for en avis, når der skal findes læsestof til togturen fra Aarhus til København.«

»Jeg besluttede mig for at lægge de teologiske lærebøger til side og stole på, at jeg havde nok i den teologiske bagage til at skrive om tro på en måde, der giver mening for en almindelig avislæser.«

Jeg besluttede mig for at lægge de teologiske lærebøger til side og stole på, at jeg havde nok i den teologiske bagage til at skrive om tro på en måde, der giver mening for en almindelig avislæser. Resultatet må andre dømme om, men til sidst blev de mange historiske og aktuelle fortællinger om tro bundet sammen til en udfoldelse af troens baggrund, indhold og betydning. Troen blev til en trosfortælling.

Ud i landet

Udgivelsen af en Tænkepause bliver fulgt op af præsentationer af bogens indhold på biblioteker og folkeuniversitetet rundt omkring i landet. Ofte har der været overraskende mange deltagere. Det har været spændende at drøfte, hvad tro er, og hvad den betyder. Spørgsmål og kommentarer har afsløret deres mange forskellige forudsætninger og interesser. Alle har de bidraget til at berige det, som efterhånden udviklede sig til at blive trossamtaler – til tider suppleret med deres egen personlige trosfortælling.

Mange deltagere har været interesseret i den historiske tilgang, og vi har drøftet, hvad teologer gennem tiden har sagt om tro. Andre har ønsket at diskutere, om det overhovedet giver mening at tro i dag, og hvad der udfordrer troen. Vi har drøftet forholdet mellem kristendom og islam, tro og naturvidenskab, tro og ateisme samt moderne udtryk for kristen spiritualitet.

De samme emner er også dukket op i de mange sognegårde, hvor jeg har præsenteret Tænkepausen i forskellige sammenhænge. Nok er vi danskere måske blufærdige, når det gælder om at tale om tro. Mange af os mangler måske også sprog til at kunne gøre det, men det er min erfaring, at der er stor interesse for at afsøge feltet mellem tro og viden. At de to størrelser ikke er modsætninger, men at de hænger sammen, har interesse, når megen offentlig debat præsenterer tro som religiøs fundamentalisme.

Ofte er jeg blevet udfordret til at overveje, om det sprog, kirken og teologien bruger om tro, giver mening i dag. Det bliver i hvert fald sjældent brugt uden for kirkerummet og gudstjenesten. Det er som om, ordene forsvinder og bliver glemt, når vi går ud gennem kirkedøren. Det er ikke kun en udfordring for forkyndelse og pædagogik, men også for den måde, vi taler teologisk og arbejder med teologien i kirken og på universitetet.

»Ofte er jeg blevet udfordret til at overveje, om det sprog, kirken og teologien bruger om tro, giver mening i dag.«

Livsfortælling, trosfortælling og dialog

I en tid, hvor samfundet er fragmenteret og segmenteret og præget af stadige opbrud og indvandring af nye kulturer og religioner, er livsfortælling mere aktuell end nogensinde. I et samfund, hvor vi ikke længere kender hinandens historie, fordi vi ikke har fulgt hinanden gennem et længere liv, men hele tiden får nye bekendtskaber og venner, er vi ganske vist ikke historieløse, men vi deler ikke vores historie med ret mange mennesker med tab af sammenhæng til følge.

Af Steen Bonde, hospitalspræst ved Aarhus Universitetshospital

Trosfortællingen er en del af livsfortællingen. Ligesom livsfortællingen ikke er et spørgsmål om fakta – det er livshistorie – så er trosfortællingen heller ikke et spørgsmål om at fremmane fakta. Fortællingen drejer sig om at fortælle, som man husker det eller vil huske det. Men troen er efterhånden mere og mere blevet en privat sag, som skal holdes ude af det offentlige rum. Troen kommer næsten kun ud i det offentlige rum, når den kan tolkes som årsag til kriminalitet, skandaler, magtmisbrug, overgreb, svindel og lignende, eller når der skal diskuteres leverpostej og frikadeller, bederum, niqab og burka. Der fokuseres næsten kun på de negative sider ved troen. Og det er en skam, for troen er en væsentlig del af mange menneskers identitet, uanset om man har en tro eller direkte er imod. Og troen er en positiv drivkraft for mange mennesker.

»Troen kommer næsten kun ud i det offentlige rum, når den kan tolkes som årsag til kriminalitet, skandaler, magtmisbrug, overgreb, svindel og lignende, eller når der skal diskuteres leverpostej og frikadeller, bederum, niqab og burka.«

Hvad er tro?

Tro er så mange ting. Den kan være en modsætning til viden. Så tror jeg, at... i stedet for at vide at... Troen kan altså stå i modsætning til viden. Man kan også tro på i betydningen, at jeg tror, det du siger er rigtigt, men det betyder ikke nødvendigvis, at man har tillid til den, der siger det. Endelig kan man også tro i betydningen tillid til. Her er der tale om en relationel betydning, hvor man kan have tillid til et andet menneske uden, at det, den anden fortæller, nødvendigvis er faktisk rigtigt eller sandt. I livs- og trosfortællingen drejer det sig om tro i den sidste betydning. Og det er sandt i den forstand, at det siger noget om den andens selvforståelse.

Trosfortælling – hvordan?

Man kan lave trosfortælling med alle, også ateister. Ateistens trosfortælling er bare en fortælling om, hvad han ikke tror på. Prøv en dag at sætte dig sammen med et andet menneske og lyt til hinandens trosfortællinger. Hvordan kan man gribe det an? Det er egentlig ganske enkelt. Man sætter sig ned og lytter til den anden, eller man går en tur sammen, laver mad sammen eller spiller golf. Man behøver ingen faglige forudsætninger som teolog, antropolog, sociolog, pædagog, forfatter eller psykolog eller for den sags skyld noget helt andet. Blot man har nogle enkelte menneskelige forudsætninger: Respekt for andre mennesker i vores forskellighed – at acceptere den anden som en anden i dennes anderledeshed (Levinás). Der må også være en ægte nysgerrighed efter at lære den anden bedre at kende. Man behøver ikke kende en masse til islam og Iran, hvis det f.eks. er en iransk muslim, man sidder overfor. Det er jo det, man skal få et billede af ved at høre den andens historie. Så skal man være oprigtigt nærværende, dvs. hele tiden lytte og ikke sidde og f.eks. forberede sig på, hvad man nu skal spørge om. Der må gerne opstå pauser, hvor man har tid til at fordøje eller reflektere over det, man har hørt. Derved får trosfortællingen karakter af, at man deler sig selv med den anden og omvendt.

Et par enkelte regler

Der er heller ikke ret mange formelle regler, man skal holde sig til. En enkel regel er, at man skal holde sig fra to ord: Den, der lytter og spørger, bør ikke bruge ordet ”hvorfor”, og den, der fortæller, bør ikke bruge ordet ”fordi”. En anden god regel er, at man bør øve sig i ikke straks at skulle sige noget eller stille et nyt spørgsmål, hvis der opstår pauser. Lad den anden få et ånderum og tid til at overveje den næste sætning eller til at fordøje det, der netop er blevet sagt. Begynd med at give hinanden et kvarter til hver.

»Formålet med trosfortællingen er altså ikke i første række, at vi kommer til at få en masse fakta (som f.eks. når man skriver et CV), men at vi lærer den anden at kende og får indblik i hans eller hendes identitet.«

Livshistorie og identitet

Trosfortælling er aldrig bare det, der skete. Det er den tolkede virkelighed. Når vi fortæller om vores liv, er det vores selvbillede, vi præsenterer. Når vi fortæller om vores tro, er det også vores selvbillede, vi præsenterer. Formålet med trosfortællingen er altså ikke i første række, at vi kommer til at få en masse fakta (som f.eks. når man skriver et CV), men at vi lærer den anden at kende og får indblik i hans eller hendes identitet. Gennem trosfortællingen skaber vi mening og sammenhæng og bliver bevidste om vores egen identitet og formidler denne forståelse til dem, vi fortæller til. Den anden spejler sig i vores fortælling, og samtidig med, at hun hører, hvad vi siger og lærer os at kende, lærer hun også sig selv at kende i spejlingen, fordi hun bliver sig bevidst, hvor vi er forskellige, og hvor vi er ens.

Prøv engang at undlade at diskutere eller tale om tro – i betydningen hvad jeg tror på – og fortæl i stedet et andet menneske, hvordan du kom til at tro, det vil sige fortællingen om de elementer i dit liv, der fik troen – i betydningen tillid – til at spire og blomstre i dig. Fortæl også, selv om det bliver lidt famlende og usammenhængende. God fornøjelse!

Fra mine allerførste år som præst løb jeg ind i anfægtelser i forhold til folkekirkens barsedåbspraksis. Mine første præsteår foregik ganske vist i Nordnorge, men de folkekirkelige forhold er meget sammenlignelige med de danske. Og anfægtelsen forsvandt ikke efter hjemkomsten til Danmark.

Af Henrik Højlund, sognepræst i Løsning-Korning

Min egen anfægtelse

Anfægtelsen bestod og består stadig i en uro over vores sorgløse dåbspraksis. Vi døber til højre og venstre tilsyneladende uden den mindste skelen til forældres tros- og kirkevaner.

Indrømmet, det er lidt unuanceret beskrevet, for der gøres faktisk mere og mere i sogne landet rundt i forhold til dåben – og netop med tanke på at styrke forbindelsen mellem dåbsfamilier og den lokale kirke, inkl. kirkevaner.

»Anfægtelsen bestod og består stadig i en uro over vores sorgløse dåbspraksis. Vi døber til højre og venstre tilsyneladende uden den mindste skelen til forældres tros- og kirkevaner.«

Ikke desto mindre skal man være temmelig frygtløs, hvis man vil vove at anfægte folkekirkens dåbspraksis. Her til lands har vi ikke for vane at fyre præster. Medmindre de rører ved barnedåben. Så skal der til gengæld ikke så meget til. Hvilke præstesager, med klare teologiske implikationer, er blevet ført helt til tops de sidste 40 års tid og i et par tilfælde med afsked til følge? Sager som har drejet sig om barnedåben.

Folkekirkens tro-løse dåbspraksis

En af det tyvende århundredes allerstørste teologer, Karl Barth, sagde engang om barnedåben, at man som præst kan have de mest vildfarne opfattelser af stort set alle centrale dele af den kristne tro, men »én ting kan du ikke. Du kan ikke modsætte dig barnedåben, for den er alt for rodfæstet. Den er mere rodfæstet end opstandelsen.« Barths ord kunne være en præcis karakteristik af situationen i dagens folkekirke.

Jeg tror, at en væsentlig baggrund for den uanfægtede og uanfægtelige dåbspraksis ligger i den udbredte opfattelse, at er man døbt, så er graven vel forvaret. Med andre ord: Det, man har fået i dåben, kan aldrig tages fra én. Vi synger det næsten lige ud i Ellingsens meget brugte dåbssalme »Fyldt af glæde«:

Og ved tidens grænse lever fortsat
dine løfteord ved døbefonten,
dåbens lys er tændt, når livet slukkes.

Dåb, frelse og tro i Det Nye Testamente

Men er det sandt? Er det ganske enkelt helt udelukket, at man kan miste dåbens løfteord, når livet slukkes? Nej, det er ikke sandt. For løfteordet var ikke, at uanset, hvad du finder på efter dåben, så mister du aldrig dåbens gave. Tværtimod er der utallige advarsler i Det Nye Testamente mod risikoen for at miste den frelse, vi har fået, når vi er knyttet sammen med Kristus ved dåb og tro.

Bare et enkelt eksempel: I Kolossenserbrevet skildrer Paulus frelsen med så stærke vendinger, at man får fornemmelsen af, at frelsen har kosmiske dimensioner. Og han konkluderer, at Gud derved »har forsonet os med sig«. Men i samme sætning kommer det lige efter: »hvis I da forbliver grundfæstede og faste i troen uden at lade jer røkke fra håbet i det evangelium«.

Der er altid dette »hvis« med. Selv med de stærkeste frelsesudtryk følger der et hvis – hvis I forbliver grundfæstede i troen.

»Selv med de stærkeste frelsesudtryk følger der et hvis – hvis I forbliver grundfæstede i troen.«

Hvad sagde Luther?

I reformationsåret er det på sin plads at trække Luther frem. Luther kan om nogen understrege dåbens kraftfulde virkning, og han taler stærkt om dåben som et udtryk for, at det ene og alene er Gud, der frelser. Og derfor sætter Luther også tyk streg under dåbens trøst, når et menneske er anfægtet over sin egen uduelighed som et kristent menneske. I Den Store Katekismus siger han f.eks.: »Dåben er så fuldt af trøst og nåde, at himmel og jord ikke kan rumme det«. Men så følger det lige efter i næste sætning: »Men det er en stor kunst at tro det. Der er ingen mangler ved skatten, men der mangler det, at man griber og fastholder den. Derfor har enhver kristen hele livet igennem nok at lære og øve sig i angående dåben. Han har altid nok at gøre med at blive fastere i troen på, hvad dåben tilsiger og bringer, nemlig sejr over døden og Djævelen, syndernes forladelse, Guds nåde, Kristus med alt, hvad han har og Helligånden med sine gaver«. Luther er med andre ord helt på linje med Det Nye Testamente. Dåben skal gribes og fastholdes i tro. For, som Luther siger det i samme skrift: »Uden tro er dåben ingen nytte til, selvom den i sig selv er en guddommelig og uvurderlig skat«.

Og et andet sted igen i Den Store Katekismus siger han: »Derfor skal enhver anse dåben for sit daglige tøj, som han altid skal have på, så han altid er at finde i troen og dens frugter, holder det gamle menneske nede og lader det nye vokse. For vil vi være kristne, må vi øve den gerning, som vi blev kristne ved. Men falder nogen ud, må han atter komme tilbage«.

Konkrete muligheder

Kort sagt: Der er meget på spil, når vi døber mennesker. Der er et helt liv på spil, hele det efterfølgende liv i tro og lydighed. Derfor skylder vi også som kirke og menighed at gøre dåbsfamilier opmærksom på det. Og ikke bare »opmærksom«. Vi skal hjælpe dåbsfamilier ind i en praksis med sammenhæng mellem dåb og tro. Og det gøres der som sagt forsøg på mange steder. Med diverse dåbsarrangementer, babysalmesang, børneklubber, familiegudstjenester, dåbsklub osv.

Hos os foregår det selvfølgelig med en dåbssamtale med præsten før dåb, men så også med et arrangement, hvor flere fra kirken er i spil med undervisning om, hvad det er, der siges ja til i trosbekendelsen, om kirkens tilbud til børnene, og så en forælder der fortæller om, hvad de gør hjemme for at synliggøre troen for og sammen med børnene. Desuden meldes barnet ind i en dåbsklub, som følger op med diverse ting de næste fem år. Og så har vi babysalmesang, børneklubber og den slags.

Summa summarum: Lad os give den fuld skrue i folkekirken for at fremme sammenhængen mellem dåb og tro. Dåbsgaven skal tages i brug. Alt andet vil være trist som regnvejr hele juli måned.

På en uge modtog jeg to telefonopkald fra to kvinder midt i tyverne, der uafhængigt af hinanden ringede for at spørge til dåb. Den ene spurgte, om hun kunne blive døbt som voksen, og om det krævede noget særligt. Den anden ønskede at få hjælp til at finde ud af, hvor i Bibelen hun skulle begynde at læse, for hun ønskede at fordybe sig i kristendommen, inden hun besluttede sig endeligt for, om hun skulle døbes eller ej.

Af Tina Brixtofte Andersen, sognepræst ved Aarhus Domkirke

Som jeg oplever det, giver det altid en god undervisning og samtale, når emnet på en eller anden måde rammer direkte ind i konfirmandernes ungdomsliv. Når de kan spejle deres eget liv i den virkelighed, som emnet henfører tankerne til. Sådan også med temaet skam.

Hvad skam er, og hvordan vi som mennesker indfanges af andres skamfulde blikke eller vores egne tanker, er om noget kommet på dagsordenen efter den norske tv-serie SKAM, produceret af NRK, har gået sin sejrsgang i mange lande. Det er altså ikke kun voksne, der skammer sig, men unge teenagere er også fanget af skammens nådesløse virkelighed. Skam var derfor et tema, der på mange måder kunne tale ind i konfirmandernes tankeunivers. Og det gjorde det!

Begge de to kvinder var ved at færdiggøre deres studier, men oplevede, at den dåb, som de selv skulle vælge til eller fra i syvende klasse, var et hjørne af deres ungdom, de manglede at tage stilling til. Nu stod de så snart med en færdiggjort uddannelse, og for at erfare sig tættere på at være voksne manglede de at tage endelig stilling til, om de ville døbes, og om de kunne identificere sig med at være et troende menneske. Begge telefonopkald endte i et personligt møde og et antal opfølgende samtaler. Efter et par måneder blev den ene døbt, mens den anden kastede sig ud i Det Nye Testamente for så senere at vende tilbage med ønske om også at blive døbt.

Fra personlige samtaler til samtalegrupper

Men dåben kan jo bare ikke stå alene, og helt lavpraktisk syntes jeg, det var for omsiggribende, hvis jeg var den eneste, der skulle stå med dåbsoplæringen og tydningen af dåben. Derfor tog jeg initiativ til to samtalegrupper om dåb med udgangspunkt i Fadervors syv bønner, Treenigheden og gudsbilleder. Jeg sammensatte grupperne ved at spørge 12 personer fra menigheden blandt kirkegængere, menighedsrådsmedlemmer og andre, der henover kirkekafe eller i forbindelse med kirkelige arrangementer havde vist interesse for trosspørgsmål og eksistentielle emner. Alle ville rigtig gerne bruge både tid og fokus i sådan et samtaleforum og syntes, det var et privilegium at følge op på voksendåb, men egentlig også at blive erindret om deres egen dåb.

»For det viste sig, at de i samtalegrupperne havde fundet et rum, hvor de kunne sætte ord og sprog på deres tro.«

Det gik dog ikke helt efter planen, for som udgangspunkt skulle vi mødes to grupper med otte mennesker i hver, halvanden time, en aften hver anden måned henover et år, men allerede efter et halvt år rejste de to unge kvinder til København for at arbejde. Så midt i forløbet stod der nu to samtalegrupper, som ikke ønskede at stoppe. Derimod ville de gerne færdiggøre forløbet og fortsætte som en slags samtalegruppe om tro. For det viste sig, at de i samtalegrupperne havde fundet et rum, hvor de kunne sætte ord og sprog på deres tro. Et rum, som de syntes var svært at finde andre steder. De havde gennem samtalerne med hinanden fået en større indsigt i gudstjenestens ord og ritualer samtidig med, at de havde fundet en måde at bygge bro mellem deres tro, gudstjenesten og den virkelighed, der udspiller sig lige ude på den anden side af kirkens mure. Det blev startskuddet til det, som senere kom til at hedde »Samtalegrupper om Tro«, og som nu har kørt i fire år i Aarhus Domkirke.

At rammesætte rummet

Grupperne er organiseret med syv-otte deltagere, hvilket er et godt antal i forhold til at give plads til både at tale men også lytte, og bliver en eller to forhindret, er vi fortsat nok til at føre en nuanceret samtale. Vi mødes fortsat hver anden måned i halvanden time. Rammen er ens for begge grupper: Jeg indleder med et kort oplæg, hvorefter deltagerne får udleveret et stykke papir med tre refleksionsspørgsmål. Deltagerne besvarer spørgsmålene i stilhed ca. fem minutter, og herefter spørger jeg kronologisk til spørgsmålene, og der er altid en deltager, som gerne vil lægge ud. Efterfølgende er det

min erfaring, at deltagerne selv former samtalen, hvilket er hele pointen. For der opstår et fortroligt rum, hvor det er tilladt at formulere en slags trosundring og sin tvivl, men også et rum, hvor deltagerne bliver styrket eller bekræftet i deres tro, når de italesætter den eller lytter til de andre deltagere. Men skulle samtalen blive helt afsporet eller tage en omvej, tager jeg ordet og vender tilbage til spørgsmålene eller emnet for at få samtalen på sporet igen.

»Der opstår et fortroligt rum, hvor det er tilladt at formulere en slags trosundring og sin tvivl, men også et rum, hvor deltagerne bliver styrket eller bekræftet i deres tro, når de italesætter den eller lytter til de andre deltagere«

Vi taler helt grundlæggende om kristendommen

Min rolle er på mange måde at sætte rammen. Helt konkret ved at være den, der inviterer, har gjort vand, the og kaffe klar, formulerer og printer spørgsmålsark og ved at indlede samtalen med et kort oplæg. Oplægget tager afsæt i kirkehistorie, dogmatik, etik, religionsfilosofi eller andre teologiske discipliner. Jeg tror, at man i mange fag glemmer, at den grundlæggende viden, man har indenfor et fag, ikke nødvendigvis er gængs viden. Samtalegrupperne kan derfor være med til at skærpe opmærksomheden på det helt elementære i kristendommen som gudstjenesten, bøn, trosbekendelsen, Bibelen, ritualerne, kristen praksis osv. Derudover kan grupperne være med til at gøre den grundlæggende viden om kristendommen tilgængelig, når den bliver præsenteret i små bidder og danner baggrund for samtaler om, hvad vi så tror på. Som da vi tog fat i gudsbilleder, og jeg i mit oplæg talte om de navne, ord og billeder, der bliver brugt om Gud i henholdsvis Det Gamle Testamente og Det Nye Testamente, og hvor refleksionsspørgsmålene gik på, hvilke billeder deltagerne selv havde på Gud, og om de billeder stemte overens med deres tro og de ord, som de møder ved højmessens. I samtalegrupperne taler vi altså helt grundlæggende om kristendommen, hvilket gør dem til et sted, hvor deltagerne i fortrolighed kan finde sprog for deres tro – det er ikke et præstationsrum, men snarere et rum, hvor troen ikke er tabuiseret men tager form for deltagerne. For som en deltager gjorde mig opmærksom på: »Jeg kan ikke finde et andet sted eller finde nogen, der vil tale med mig om tro, som vi gør her«.

»Jeg kan ikke finde et andet sted eller finde nogen, der vil tale med mig om tro, som vi gør her.«

Andre fra menigheden har spurgt, om der bliver oprettet flere grupper, og derfor har jeg et ønske om at slå »Samtalegrupper om Tro« op som et tilbud a la babysalmesang, hvor man deltager i et forløb over otte gange. Herefter slutter gruppen for så at give plads til nye deltagere i en ny gruppe, der samles otte gange.

Fakta boks:

Mødes seks-syv gange om året

Mødes i 1 ½ time

7-8 deltagere

Hver gang:

Ca. 10 min. teologisk introduktion til emnet

Ca. 5 min. hvor deltagerne besvarer tre-fire refleksionsspørgsmål

Samtale

Tak for i aften

Emner, vi har arbejdet med over en eller flere gange:

Treenigheden

Fadervors syv bønner

Gudsbilleder

Tilgivelse

Forsoning

Tro

Gudstjenestens liturgi

Dåb

Afmagt

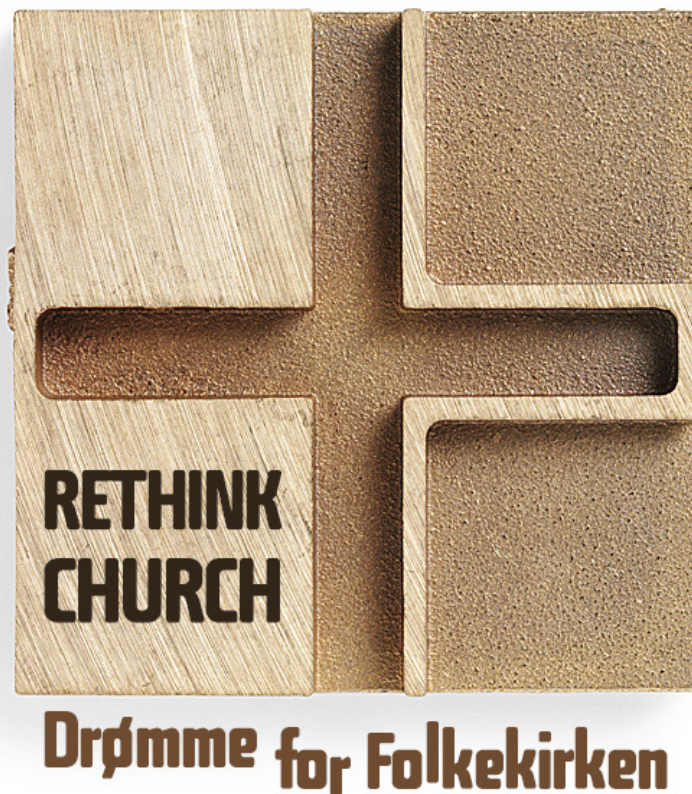
Salmer

Døden

Nadver

Det Gamle Testamente

Det Nye Testamente

Med inspiration i teamet Rethink for kulturbyåret i Aarhus opstod idéen om at invitere til en række foredrag med fokus på at gentænke kirken. En idé om en slags moderne vidnesbyrd, hvor gæsten blot skal svare på to spørgsmål:

- Hvad er min historie, og hvilken betydning har Gud for mig?
- Hvad er min drøm og bøn for kirken?

Af Kjeld Ghazati, arkitekt MAA

Idé og baggrund

Helt overordnet opstod tankerne i kølvandet på, at der er folk, der argumenterer for, at man skal melde sig ud af folkekirken og på, at jeg ikke altid synes, at kirkens argumenter for, at man skal blive, er alt for tungtvejende. Selv oplever jeg Bibelen og kirken som et skatkammer af visdom og en kilde til livskraft og livsduelighed midt i livets lyse såvel som mørke stunder. Mit liv vil føles fattigt og tomt uden troen. Det giver en vældig lyst til at dele det, jeg sætter pris på, så andre kan få lov at opleve, at det at kende den treenige Gud er en stor glæde i livet.

Midt i det hele blev jeg selv inviteret til at holde foredrag med titlen Rethink Church. Det blev en god anledning til at dykke ned i mine egne længsler og drømme for kirken. Personligt drømmer jeg

om en kirke, der er kendetegnet ved skaberkraft, ydmyghed og generøsitet med inspiration i karakteren af Gud Fader, Gud Søn og Gud Helligånd. En sådan kirke har en stærk tiltrækningskraft modsat en kirke, der er præget af ligegyldighed, egoisme og smålighed, som virker direkte frastødende.

Tre arrangementer i kulturbyåret

Efter at have luret lidt på idéen fik jeg en god snak med de lokale sognepræster Berit Schelde Christensen og Carsten Clemmensen i Hasle Sogn, hvor jeg bor, og provst Esben Andersen fra Aarhus Vestre Provsti. De syntes om idéen, og ret hurtigt viste en række kirker i provstiet interesse at være værter på skift. Tre foredrag blev planlagt sammen med Åby Sogn, Møllevang Sogn og Hasle Sogn. Siden hen har flere kirker vist interesse for at være værter, såfremt vi gentager successen med nye foredrag til næste efterår. Tanken om at have tre reflekterende efterårsforedrag som en årlig tilbagevende begivenhed er nemlig allerede blevet født.

I Åbyhøj Kirke havde vi fornøjelsen af at høre korshærspræst Morten Aagaard. I Møllevangskirken var det biskop emeritus Steen Skovsgaard, og i Hasle Kirke var det centerleder Birgitte Graakjær Hjort, der fortalte om deres historie og drømme for kirken.

»Efter foredraget er der kaffe og snak ved bordene, hvor foredragets pointer kan vendes, og man kan eventuelt dele sin egen historie og drøm for kirken med hinanden.«

Formen og erfaringerne

Formen på foredragene er enkel. Vi har valgt at gøre det på søndage kl. 14-15, hvilket tilsyneladende fungerer fint. Som start og pause mellem gæstens besvarelse af de to stillede spørgsmål samt som afslutning synges der en sang, som har en særlig betydning for gæsten. Efter foredraget er der kaffe og snak ved bordene, hvor foredragets pointer kan vendes, og man kan eventuelt dele sin egen historie og drøm for kirken med hinanden. En af sidegevinsterne ved at lave foredragene i flere kirker i samme provsti er, at vi møder folk, som vi ikke normalt taler med. Det giver nye kontakter og styrker fællesskabsfølelsen, at vi er på en slags tour de chambre mellem forskellige kirker i nærområdet.

Af og til er der på kirkens vegne ambitiøse satsninger, der både kræver særlig økonomi og mange ressourcer. Disse flagskibe, nok så spændende som de kan være, har ofte det problem, at de vanskeligt lader sig kopiere af andre. Styrken ved Rethink Church-foredragene er bl.a. deres lethed. I praksis kan alle kirker, der finder idéen interessant, nemt springe ud i det lokalt. Opgaven er lidt planlægning, koordinering, markedsføring og kaffebrygning. En vært, en musiker, en foredragsholder og et par gode lokale folk, der er villige til at arbejde for sagen, er alt, det kræver. I Aarhus er vi startet med at invitere tre teologer som foredragsholdere, men det kunne ligeså godt have været lægfolk, som var på banen med at fortælle deres historie og drømme for kirken.

En mulighed for at sprede tro, håb og kærlighed

I Bibelen kan vi læse om tro, håb og kærlighed, og at kærligheden er størst. Men kærligheden står så at sige på skuldrene af tro og håb. De er kærlighedens forudsætning. Når vi arbejder for at forbinde os ved at lytte til Gud og hinanden, er det et udtryk for tro. Når vi fordyber os og deler den længsel, vi har i vore hjerter, er det et udtryk for håb. Når vi lever i vores passion og bruger vores talent til at forandre og gøre en positiv forskel, er det et udtryk for kærlighed. Rethink Church-foredragene kan ses som en invitation til at forbinde og fordybe, hvilket er forudsætningen for at kunne forandre.

»Så det bliver interessant på sigt at se, hvilken betydning det kan få konkret at dele historier og drømme. Både hos foredragsholderen, der må bruge tid på at formulere sine tanker, og hos tilhørerne, der inspireres af et andet menneskes passion og længsel.«

At høre folks historier og drømme er meget inspirerende. De delte drømme og idéer ved foredragene kan blive en vigtig mental skabelse, der altid går forud for en eventuel fysisk skabelse. Så det bliver interessant på sigt at se, hvilken betydning det kan få konkret at dele historier og drømme. Både hos foredragsholderen, der må bruge tid på at formulere sine tanker, og hos tilhørerne, der inspireres af et andet menneskes passion og længsel. Måske du får lyst til at få din egen drøm vakt? Hvad er din historie? Hvad har formet og dannet dig? Hvad er din drøm for kirken? Komme i kontakt med længslen i dit hjerte? Så herfra skal lyde en opmuntringen... spring ud i det og prøv det af i din kirke!

Vi lever i en tid, hvor der er folk, der bevidst spreder mismod, frygt og had. Der er brug for, at vi som kirke danner modkultur og hjælper hinanden til at leve i vores kald om at sprede tro, håb og kærlighed. Måske har vi endnu ikke drømt stort nok om den betydning, vi som lokal kirke kan have for mennesker i vores område.

Et kors med tre budskaber

Ønsket om at forbinde, fordybe og forandre er gjort visuelt i et nyt kors designet i anledning af kulturbyåret og reformationsjubilæet. Designet anvendes også som logo for Rethink Church-foredragene. Korsets budskab er ønsket om at inspirere til at forbinde, fordybe og forandre både på det åndelige såvel som det menneskelige plan. Forbinde er den ubrudte, lodrette linje i korset, fordybe er den venstre del af tværbjælken, der graver sig ind i materialet, og forandre er den højre del af tværbjælken, som rækker ud. Et liv med fokus på at forbinde, fordybe og forandre i modsætning til et liv præget af adskillelse, overfladiskhed og selvoptagethed kan blive til stor velsignelse og glæde for sig selv og andre.

Aarhuskorset kan købes på <http://www.arinsto.dk>

”Hvad rager det mig?”

Lars Sandbeck, lektor i almen teologi ved FUV, har gjort sig nogle grundovervejelser over det, han kalder kirkens forkyndelseskriser. Der er brug for en gentænkning, så tro og kristendom igen kan føles vedkommende og relevant i menneskers liv. Kirken Underviser har mødt ham til en snak om, hvordan en sådan fornyelse af forkyndelsen kan folde sig ud.

Af Hanne Høgild, teologisk medarbejder i Folkekirkens Konfirmandcenter og redaktør af Kirken Underviser
Illustration: Ole Steen Pedersen

Ude af sync

For nylig skrev Lars Sandbeck følgende status på sin Facebook:

Præsten:

»Barnet bliver indpodet på Kristus ... troen er en gave ... han døde for dine synders skyld ...«.

Kvinden:

»Hvad rager det mig?«

Jeg spørger ham, hvad han ville med den statusopdatering?

»Jeg ville gøre opmærksom på den situation, som kirkelig forkyndelse og undervisning befinder sig i i dag. For mig at se er den situation nemlig kendetegnet ved, at det semantiske fællesskab mellem kirke og kultur i mange henseender er brudt sammen.«

Lars forklarer, at et semantisk fællesskab ikke kun betyder, at man bruger det samme sprog, de samme ord og lægger den samme betydning i ordene. Det betyder også, eller i den her sammenhæng betyder det måske snarere, at der neden under vores ord og sprog ligger et lag af livstydning, en forventning til livet og en forventning til, hvad man kan få ud af livet, og hvad der er vigtigt i tilværelsen.

»Så det er altså den grundlæggende forståelsesramme, som kirken ikke længere deler med befolkningen?«

»Ja, det er her i det felt, det semantiske fællesskab, at befolkningens forventninger og kirkens svar på de forventninger ikke længere matcher hinanden. Det betyder, at kirken godt kan lære mennesker rent kognitivt at forstå ord som håb, synd, tro og frelse, men det vil stadig ikke sige dem noget eller føre til en eksistentiel vedkommende tilegnelse.«

Han forklarer, at det netop er det, den tegning illustrerer, som han satte på sin Facebook som illustration af ordvekslingen mellem præsten og kvinden. »Og det er også derfor, jeg forestiller mig, at kvinden ikke svarer »Det forstår jeg ikke,« men i stedet svarer »Hvad rager det mig?« Det siger hende ganske enkelt ikke noget. Vi er et andet sted, end vi var, da den evangelisk lutherske kristendom blev formuleret. Den er formuleret ud fra tankestrukturen synd-nåde, men sådan tænker mennesker altså ikke i dag, og derfor vil de også sjældent forbinde noget meningsfuldt med det kristne budskab, også selv om de har forstået, hvad ordene betyder.«

»Det handler i første omgang om at finde ud af, hvorfor evangeliet, sådan som vi har lært at tænke det, opleves som irrelevant af flere og flere mennesker i dag.«

Det siger dem ikke noget

Da jeg læste ordvekslingen på Lars Sandbecks Facebook, så jeg det som et tidstypisk, om end fiktivt, eksempel på, hvordan en dialog kunne have udspillet sig mellem en præst og en mor ved en dåbssamtale. Kvindens svar er selvfølgelig anfægtende og provokerende, så Sandbeck må kunne sige noget om, hvilke tegn, han ser på, at præstens budskab ikke rager mennesker i dag?

»Hvis man har en sociologisk tilgang til folkekirken, vil man ud fra empiri og statistik kunne sige, at folkekirken er en succes, fordi rigtig mange mennesker er i berøring med den hen over et år. Det vil typisk være i forbindelse med de fire store ritualer: dåb, vielse, konfirmation og begravelse. Her kommer et overvældende flertal af den danske befolkning i kontakt med kirken. Men i forbindelse med det ritual som virkelig har et teologisk indhold, nemlig nadveren, møder vi dem sjældent. Så

hvor der i forkyndelsen er mest på spil, har vi ingen kontakt, men vi møder dem udelukkende, hvor de alment menneskelige og ind imellem rent personlige behov for at markere overgange i tilværelsen gør sig gældende. For mig at se siger det noget om, at folk gerne vil komme og tale om livet i almindelighed, men det specifikt kristne får vi sjældent mulighed for at tale med dem om.»

For præster og alle andre, der er ansat i kirken til at forkynde evangeliet, er det noget af en kamel at få ned gennem svælget, hvis det forholder sig sådan, som Lars Sandbeck hævder, at det specifikt kristne budskab ikke siger folk noget i dag. Men han understreger, at det er sådan, han selv oplever det i de samtaler, han har med folk, når han som foredragsholder og underviser er i sammenhænge, hvor der ikke er kirkevante til stede.

Han bliver derfor nødt til at komme med et bud på, hvordan man så kan få budskabet og dets indhold til at »rage« og vedkomme mennesker i dag.

»Hvis vi tager det teologiske først: I første omgang skal vi indstille os på, at der ikke findes en nem og kortsigtet løsning. Vi står over for et problem, der ikke kan løses med en kommunikationskampagne. Men hvis jeg har ret i, at det semantiske fællesskab er eroderet, skal der fundamental teologisk nytænkning til. Hvis vi ikke længere kan operere ud fra det synd-nåde skema, vi har fra Luther, bliver vi nødt til gennem en grundig undersøgelse at finde ud af, hvad der så kan være det centrale i evangeliet. Præster må sætte sig ved skrivebordet og læse teksterne med nye briller.

Pædagogisk og sociologisk har vi også en opgave. Her må vi først prøve at forstå, hvordan folk tænker i dag, så vi er mere bevidste om, hvad det er for en kultur, vi taler ind i. Det er ikke fordi, det handler om, hvilke behov folk har, og så skal vi tilpasse budskabet efter det. Men det handler i første omgang om at finde ud af, hvorfor evangeliet, sådan som vi har lært at tænke det, opleves som irrelevant af flere og flere mennesker i dag. Der er i virkeligheden en form for selvkritik i det her.»

Folkekirken i forkyndelseskrisen

Herfra fører samtalen over i det, nogle ynder at kalde kirkens »klubsprog«, altså en sprogbrug som kun de særligt indforståede har forudsætning for at afkode og forstå. Men det er faktisk ikke i klubsproget, problemet ligger ifølge Lars Sandbeck.

»For mig at se er det de færreste præster, der taler det, som nogle vil kalde et indforstået klubsprog. Problemet ligger faktisk et andet sted. Præster er som regel gode formidlere, men problemet er, at vi er usikre på og i tvivl om, hvad det er, vi skal formidle. Folkekirken befinder sig ikke i en formidlingskrise, men en forkyndelseskrisen. Så det er altså ikke, fordi vi taler et indforstået klubsprog, at vi har et problem, men vi har et problem, fordi indholdet i vores tro og den virkelighed, troen peger hen på, efterhånden ikke giver mening hverken for befolkningen eller for os selv længere. Nogle taler om, at kirkens problem er et dannelsesstab i befolkningen, fx at folk ikke længere ved, hvad en salme er, hvad påske er eller et kirkeår. Den viden kan vi jo godt arbejde på at få tilvejebragt, men vi må nøje overveje, om en højnelse af dannelsesniveaue overhovedet har en positiv konsekvens i forhold til, om folk vil tage budskabet til sig og opfatte det som betydningsfuldt. Jeg tror det ikke,« siger han.

»Hvis vi fx bare gentager ordret, hvad Luther sagde om, at vi retfærdiggøres gennem troen alene, så forkynnder vi i dag ikke længere evangeliet, vil jeg mene.«

At sige noget nyt for at sige det samme

Som jeg forstår det, Lars Sandbeck siger her, handler det altså ikke blot om at støve de gamle ord af, så det lyder mere mundret i dag. Det er også på selve indholdssiden, der skal tænkes anderledes. Selv formulerer han det sådan, at det handler om at sige noget nyt, for at kunne sige det samme og uddyber: »Hvis vi fx bare gentager ordret, hvad Luther sagde om, at vi retfærdiggøres gennem troen alene, så forkynnder vi i dag ikke længere evangeliet, vil jeg mene. For Luther betyder troen noget, vi ikke selv kan præstere. I dag betyder troen at være autentisk. Så hvis vi siger til et menneske i dag, at det ikke er gennem gerninger, men gennem troen, vi bliver frelst, så vil folk langt hellere have gerningerne, for det er trods alt overkommeligt. For at skulle præstere en autentisk tro er for det første umuligt, og for det andet sættes der dermed en menneskelig betingelse op for frelsen. Og så er det ikke længere evangelium. Så i dag er det mere sandt at sige, at vi retfærdiggøres gennem ikke-tro eller tvivl, dvs. gennem fraværet af en autentisk tro vi selv skal præstere. På den måde siger vi det samme som Luther ved alligevel at sige det modsatte. Det afslører også, hvordan fornyelse og traditionsbevarelse er to sider af samme sag.«

Tilbage står nu det spørgsmål, om han så rent faktisk tror, at kristendommens budskab er relevant for mennesker i dag og svarer på de længsler og spørgsmål, moderne mennesker er optaget af, hvis blot vi i forkyndelsen forholder os mere direkte til det, der er på spil i menneskers liv i dag i stedet for at trække det gamle synd-nåde-skema ned over menneskers liv?

»Nej! For jeg tror, vi er nødt til først at skabe længslerne og forventningerne hos de mennesker, vi gerne vil nå med evangeliet. Vi er som kirke nødt til at gå ind i en dialog med befolkningen om, hvad vi overhovedet kan forvente os af tilværelsen. For gør vi ikke det, ender vi med at tilpasse budskabet efter folks forventninger i stedet for at lære dem, hvilke forventninger kristendommens budskab svarer til og på. Så igen er der ingen vej uden om det fundamentale arbejde, der består i at give folk en forståelse af, hvad der i kristendommen menes med ordet »Gud« og dermed også med »virkelighed«. For uanset om vi mener, evangeliet er et budskab om tilgivelse eller nåde eller håb eller trøst, ender det i det rene Brinkmann, hvis ikke folk er i stand til at tænke Gud med i forudsætningen for budskabets mening.« For Lars Sandbeck mener, at folkekirkens grundlæggende problem er, at befolkningen er lige så religiøs og transcendenshungrende, som den altid har været, men efterspørgslen efter et personligt og dermed trinitarisk gudsbillede er så godt som fraværende.

Hvad sker der i dåben?

Inden vi runder af, må vi tilbage til den fiktive samtale fra hans Facebook-opdatering. For gad vide, hvordan Lars Sandbeck selv ville have forklaret kvinden, hvad der sker i dåben, hvis han skulle formulere sig ud fra det benspænd »at sige noget nyt for at kunne sige det samme«. Men svaret bevæger sig i en lidt anden retning.

»Lige her synes jeg, vi bliver nødt til at overveje, om der overhovedet sker noget i dåben. Der sker jo i hvert fald ikke det, at vi bliver Guds børn i den forstand, at vi frelses, for det har Kristus allerede klaret for os på korset. Og idet dåben sjældnere og sjældnere erfares som en indlemmelse i menighedens fællesskab, må vi også overveje, om det overhovedet giver mening at tale om at blive indpodet på Kristus. Og hvis vi ikke som Luther er i stand til at opfatte dåben som en eksorcistisk handling, der driver djævel og synd ud af barnet, så er der vel kun tilbage at betragte dåben som en synlig forkyndelse af evangeliet. Derfor sker der tilsyneladende teologisk set hverken mere eller mindre i dåben, end der sker i en prædiken. Jeg anerkender selvfølgelig behovet for nogle kropslige handlinger, synlige tegn og menneskers oplevelse af delagtighed i et ritual, men det er et spørgsmål om psykologi og sociologi – ikke teologi.«

Lars Sandbeck skal videre til et andet møde, så samtalen ender her. Men med den afslutningsreplik er folkekirkens præster og alle andre inviteret til at sætte sig ind i sit studerekammer og overveje med sig selv, hvordan de selv ville svare en mor, der kommer og spørger, hvad der sker i dåben – teologisk set.

Er diakoni vigtig, fordi vi ikke kan tænke en tro uden gerninger/praksis, eller skal diakoni føre andre til tro, eller???

Af Birgitte Viftrup Mortensen, frivilligkoordinator for Aalborgprovstiers Menighedspleje og konsulent for Samvirkende Menighedsplejer

Nogen vil mene, at der ligger en selvmodsigelse imellem Luthers formulering »troen alene« og den diakoni, der har præget kirken, lige siden de første menigheder indsatte diakoner og sendte resterne fra søndagens nadvermåltid ud til de syge og fattige i området og menigheden. For hvorfor gør vi alle disse »gode gerninger«?

Men her må vi gøre, som Luther også opfordrede os til – gå til kilderne. Både til Biblens tekster om troen og gerningerne og til Luthers egne ord. I Es. 58 står der om faste efter Guds hjerte (faste tænker vi som en åndelig gudsdyrkelse, som en del af helliggørelsen), at det er at dele dit brød med den sulte, give husly til hjemløse stakler og klæder til den nøgne. Tro og gerninger hænger altså sammen ...! Gud er ikke ligeglad med, om vi har mad og tøj på kroppen. Det læser vi igen og igen igennem hele Biblen. Og det er dig og mig, der må sørge for, at den fattige får klæder og mad. I Moseloven er der sågar regler for, hvordan man høster, så der er levnet noget mad til fuglen og den fattige, der også skal være mætte.

Vi skal dog ikke forstå Lovene som detaljerede regler om det ene og det andet, som kristne skal følge. Luther sagde, at kærlighedens gerninger er navnløse. Det svarer til, at Løgstrup siger, at den etiske fordring er tavs. Hvad den enkelte skal gøre, må man selv vurdere. Men fordringen er der. Som kirke og som menneske må vi prøve, så godt vi kan, at hjælpe, når vi møder et medmenneske med et behov. I mødet med næsten bliver vi udfordret til at handle situationsbestemt og ud fra de behov, vores næste har.

Hvad skrev Luther selv om tro og gerninger? »Sola fide«! Mennesket frelses ved troen alene; troen på Jesus Kristus og ved hans død og opstandelse. Med Luthers reformerende tanker var gerninger ikke længere en forudsætning for frelsen, men en følge af den. »Gode gerninger gør ikke en mand god. En god mand gør gode gerninger«, skrev Luther.

Vores hjælp må udspringe af næstens behov – ikke af aktivisme eller trang til at frelse os selv eller andre!

Fordi vi er bundet i kærlighed til vores næste!

Luther beskriver det sådan, at vi i troen »passivt« tager imod frelsen og dermed imod friheden. Vi er i troen helt frie og kan kun sige tak og være glade. Vi kan ikke gøre noget selv for at blive frelst og for at opnå den frihed, den fører med sig. Det er en bevægelse, der starter hos Gud og går ind i vore hjerter. Men Luther siger, at den bevægelse ikke slutter her. Bevægelsen fortsætter ud ad – ud til vor næste i kærlighed og tjeneste for den anden. Vi kan nu leve et muntert og virksomt liv, hvor vi tager os af hinanden og hjælper hinanden så godt, vi kan. Både i menigheden og uden for menigheden. Vi er altså helt frie i troen på Jesus og helt bundet til næsten i kærlighed. Det er det frie, forpligtende liv, vi kristne er kaldet til at leve.

»Vi er altså helt frie i troen på Jesus og helt bundet til næsten i kærlighed.«

Det dyrebare menneske

Jeg tror ikke, vi skal udøve diakoni med en agenda for øje – nemlig den, at vor næste skal føres ind i troen. Men selvfølgelig er diakonien med til at bevæge hjertet og pege på Kristus. Vi skal gøre det, fordi ethvert menneske er dyrebart! Vi skal gøre det, fordi tro ER praksis. Og fordi Gud har skabt mennesket og ser på den enkelte med stor kærlighed (Johs. 3,16). Og fordi Gud har de fattige ved hjertet (det er betydningen af ordet barmhjertighed), og det skal vi vise dem med vores hænder – med vores liv. Man kan være fattig på venskaber, på kærlighed, på mening med livet, på fællesskab, på muligheder, på penge og meget andet. Gud er aldrig ligeglad med mine trængsler og mine behov. Han hjælper mig – igennem min næste!

Diakoni er vigtig, fordi tro ER praksis. Vores åndelige gudsdyrkelse udmønter sig i handlinger. Det KAN ikke skilles ad.

Praksis – ideer til at komme i gang

Diakoni vokser der, hvor vi skaber mulighed for fællesskaber. Så alle kan blive inkluderet og føle sig velkommen. Nedenstående er nogle eksempler på, hvordan man på en overskuelig måde kan komme i gang med eller få fokus på diakoni i sognet.

Der behøves måske ikke at blive skabt nye aktiviteter, men man kan lave en liste over frivillige, der gerne vil hente og bringe folk til eksisterende tilbud i kirken. Folk, der ellers ikke tør dukke op alene, eller som er fysisk ude af stand til at transportere sig selv.

Tag udgangspunkt i nærområdet. Hvilke behov er der i dit nærområde? Da diakoni udspringer af næstens behov, må vi spørge os selv, hvem der har behov for hvad? Og så lave et tilbud der kan svare på netop det behov! Og start i det små. Det er ofte en god idé at samarbejde med andre for at nå hen til dem, man gerne vil hjælpe. Enten afdelinger i kommunen eller andre foreninger.

Et eksempel kan være: Kun for mænd! Vi ser i hele landet et udtalt behov for at skabe rum for mænd. Tilbud, der retter sig mod mænd, hvor de kan lave mad sammen, eller nogen laver mad til alle. Tage på ture sammen og have et fællesskab, der kan rumme noget »mandehørm«. Man kan mødes hver 14. dag eller hver måned.

Er der flygtninge og indvandrere i sognet, er det oplagt, at kirken skaber tilbud om hjælp til at lære at tale dansk. Se evt. hvordan man gør i Elsk Aalborg International her: <http://elskaalborg.dk/international/> eller her: <http://www.aavm.dk/elsk-aalborg-international.html>

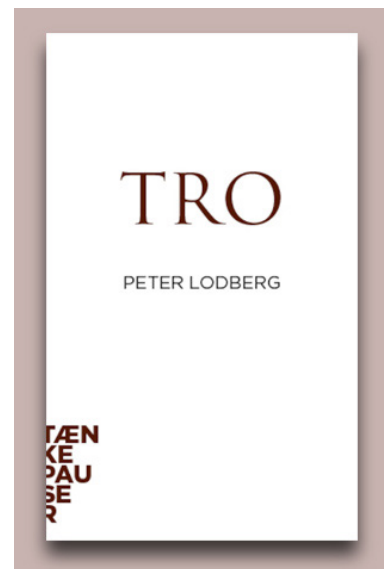
Diakoni er dog ikke »den stærke hjælper den svage«. Alle mennesker er uendelig værdifulde. Alle står vi »med tomme skåle« (jf. nr. 367 i DDS). Her ser vi, at vi er ligeværdige – at begge parter kan give og modtage. Tænk derfor ind, at dem vi retter diakonien imod også har noget at byde ind med og har også brug for at have en opgave. Flygtninge og indvandrere kan lære os et nyt sprog, så man kan tale om sprogudveksling. Eller der kan laves spændende mad. Eller noget helt andet!

Peter Lodberg:

TRO, Tænkepause

– viden til hverdagen (34)

Aarhus Universitetsforlag, 2015

Anmeldt af Per Vibskov Nielsen, sognepræst og provst for Nørrebro Provsti

I serien Tænkepauser fra Aarhus Universitet har Professor MSO Peter Lodberg skrevet en fremragende bog om Tro. Den er ikke bare letlæst, men også fyldt med oplagte eksempler, som selvfølgelig er tankevækkende, men også pædagogisk brugbare i en undervisningssituation.

Selvom Peter Lodberg som teolog har særlig fokus på kristendommen, bruger han også andre religioner som løftestang for at klargøre det almenmenneskelige fænomen tro, og selv ateisterne bliver inkluderet.

Lodberg viser, at fænomener som fodbold, holocaust og det amerikanske præsidentvalg er præget af tro ligesom hele den finansielle sektor.

Martin Luthers reformatoriske tanker opsummeres kort og godt og kontrasteres så af senere teologiske tænkere som Desmond Tutu, Oscar Romero og Martin Luther King, som Lodberg lidt overraskende ender med at tilslutte sig på bekostning af Martin Luther, når troen ikke længere er noget, der skænkes, men noget man beslutter sig for.

Som inspiration for en kirkelig underviser skal bogen stærkt anbefales, men burde egentlig være pensum for enhver, der forholder sig til den menneskelige eksistens og tør tro på den, og bogen vil derfor være helt oplagt i en studiekreds.